

GREENPEACE

SAYI #141

KAZ
DAĞLARI'NIN
ÜSTÜ
ALTINDAN
DEĞERLİDİR!

KAZ DAĞLARI
HEPİMİZİN
GREENPEACE

İçindekiler

Kaz Dağları'nın üstü altından değerlidir!

Yemyeşil ağaçlarla kaplı bir ormana bakarken karşınıza ansızın bir felaket manzarası, devasa bir çorak arazi çıkarsa ne yaparsınız? Çanakkale'nin Kirazlı köyüne bağlı Balaban tepesindeki maden sahasına vardığınızda hissedecekleriniz tam da bu sorunun yanıtı olacak.

Javier Bardem'den dünya liderlerine çağrı

Oscar ödüllü oyuncu Javier Bardem, Greenpeace'in "Okyanusları Korumak" kampanyası kapsamında Times Meydanı'nda "Küresel Okyanus Anlaşması Şimdi!" çağrısı yaptı.

Sargasso Denizi'ndeki plastik kirliliği canlı yaşamını tehdit ediyor

Greenpeace'ten bilim insanları bebek kaplumbağalara ve diğer canlılara yuva olan Kuzey Atlantik Okyanusu'ndaki Sargasso Denizi'nde yüksek oranda mikroplastik tespit etti.

Ormansızlaşma küresel ısınmanın hızını artırıyor

Çevre bilimciler ve biyologlar ormanların küresel ısınma ile mücadelede son derece önemli bir rol oynadığını dile getiriyor. Peki ormanlar dünya iklimi için niye bu kadar önemli?

Amazon ormanları alevler içinde!

Ocak – Ağustos ayları arasında Amazon'da çıkan yangın sayısı geçen yılın aynı dönemine göre %145 oranında arttı.

GREENPEACE BÜLTEN

Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi

Greenpeace Akdeniz Basım ve Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti. adına Ece Ünver

Genel Yayın Merkezi

Teşvikiye Mah. Şakayık Sok. No:40/7, 34365 Şişli, İstanbul
Tel: +90 212 292 76 19
Faks: +90 212 292 76 22

Genel Yayın Yönetmeni

Ece Ünver

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gökhan Çevik

Editör

Nilay Vardar

Baskı

Printworld Matbaa San. Tic. A.Ş.

Grafik Tasarım ve Uygulama

F₂O Reklam ve Tanıtım

Dağıtım

PTT

Kapak fotoğrafı

© Caner Özkan / Greenpeace

GREENPEACE

Greta Thunberg Atlantik'i yatla geçti!

16 yaşındaki iklim aktivisti Greta Thunberg 15 gün süren Atlantik yolculuğunun ardından 28 Ağustos'ta New York'a ulaştı.

14 Ağustos'ta İngiltere'nin Plymouth kentinden çevre dostu Malizia II isimli yatla yola çıkan Thunberg, Atlantik'i deniz yoluyla geçerek ulaştığı New York'ta Birleşmiş Milletler İklim Eylemi Zirvesi'ne katılacak. Thunberg ayrıca 20 Eylül'de dünyanın dört bir yanındaki gençlerin gerçekleştireceği Küresel İklim Grevi'nin New York ayağında da yer alacak. Ekim ayında ise Şili, Santiago'da düzenlenecek olan COP25'e katılmak üzere tekrar yatla yola çıkacak.

© Caner Özkan / Greenpeace

Kaz Dağları'nın üstü altından değerlidir!

Çanakkale'nin Kirazlı köyüne bağlı Balaban tepesindeki maden sahasına vardığınızda hissedecekleriniz yan sayfadaki sorunun yanıtı olacak. Kızgınlık, şaşkınlık, üzüntü, öfke. Hepsi bir arada.

Bölgeye vardığımızda aynı hisleri buradaki altın madeni projesine yönelik mücadeleyi yıllardır sürdürenlerle de paylaştık. Projenin ön hazırlıkları 10 yıl önce başladığından bu yana harekete geçenler, 2012 ve 2013 yıllarında firmanın iki ayrı ÇED raporu aldığını ancak sonrasında sessizliğe büründüğünü hatırlatıyor. Ancak bugün anlıyoruz ki projeyi yürüten Kanada merkezli Alamos şirketinin bizzat kendisi dahi projenin izinlerinin bu kadar hızlı alınmasına epey şaşırılmış. BBC Türkçe'nin yayımladığı görüntülerde Alamos Gold'un CEO'su John McCluskey, 22 Mayıs'taki bir etkinlikte "Türkiye'de epey bir yol kat ettik ve pek bir sorun yaşamadık. Hiçbir izni alamayacağımızı sanıyorduk ama şu an hepsine sahibiz" diyordu.

Yakın zamanda haberlere yansıyan bu açıklamalar, Balaban'daki çadır alanında da dilden dile yayılıyor. Özellikle 2017'den sonra ağaç kesiminin yavaş yavaş başlamasıyla harekete geçen yerel eylemciler, o günleri hatırlatıyor ve yıllardır hem sahada hem de yargı aşamasında süren itiraz sürecine rağmen firmanın özellikle yerel seçimlerin ardından ağaç kesme faaliyetini hızlandırdığını söylüyor. Sonunda uydu görüntüleri, ÇED raporunda öngörüldüğü üzere 45 bin değil 195 bin ağacın kesildiğini gösterince, ülkenin farklı bölgesinden pek çok insan bu küçük köyde buluştu. 26 Temmuz'da başlayan nöbetin adı da insanların en temel iki kaygısını yansıtıyor: Su ve Vicdan Nöbeti. Bugün alandaki çadırlarda nöbet bekleyenler sadece Türkiye'de değil dünyanın dört bir yanında tepki gösteren, projenin durdurulmasını isteyenlerin vicdanını yansıtıyor. Peki senin, bizim, hepimizin vicdanı bu konuda ne diyor?

Proje nedir?

Çanakkale'nin Kirazlı-Balaban bölgesinde uydu görüntülerine göre 195 bin ağaç kesildi. Sebebi ise Kanadalı Alamos Gold şirketi ve Türkiyeli taşeronu Doğu Biga Madencilik'in altın madeni projesi. Altın arama-çıkarma-ayırıştırma işlemlerinin 2020 yılında başlaması planlanıyor.

"Kirazlı Siyanürlü Altın İşletmesi" adındaki maden projesi Çanakkale merkeze 30 kilometre uzaklıkta ve halkın bölgedeki tek su kaynağı Atikhisar Barajı ile aynı su havzasında yer alıyor. Burada altın madeni çıkarılması halinde ayırıştırma kullanılacak siyanürün temiz suyu kirlileme riski var. Ayrıca ortaya çıkacak olan ağır metaller sebebiyle bölgedeki her türlü canlı yaşamı da tehlike altına girecek.

Kaz Dağları'ndaki ağaç kesimi basına yansıdıktan kısa süre sonra büyük tepki topladı. Bölgede 26 Temmuz'da "Su ve Vicdan Nöbeti" başlatıldı. 5 Ağustos'ta ise "Büyük Su ve Vicdan Buluşması" gerçekleştirildi. Kaz Dağları'ndaki nöbet devam ediyor.

Uydu görüntülerini kullanarak oluşturduğumuz interaktif haritada Kaz Dağları'ndaki yıkım çarpıcı bir biçimde gözüküyor.

Haritaya ulaşmak için:

https://maps.greenpeace.org/projects/kaz_daglari_2019/

Javier Bardem'den dünya liderlerine okyanuslar için uzlaşma çağrısı

Oscar ödüllü oyuncu Javier Bardem, Greenpeace'in "Okyanusları Korumak" kampanyası kapsamında Times Meydanı'nda "Küresel Okyanus Anlaşması Şimdi!" çağrısı yaptı. Bu çağrıya deniz yaşamını tehdit eden görüntülerin yayımlandığı dev ekrandan gösterilen bir video eşlik etti.

Ünlü oyuncu Javier Bardem, Greenpeace'in 'Okyanusları Korumak' kampanyası kapsamında Birleşmiş Milletler'de yer alan hükümetlere 2030 yılına kadar okyanusların en az yüzde 30'unun korunmasına kapı açacak güçlü bir Küresel Okyanus Anlaşması'nı kabul etme çağrısında bulundu.

Bardem'in çağrısına çarpıcı görüntüler de eşlik etti. Öncelikle BM binasının yanında okyanuslardan ilham alan bir sanat çalışması sergilendi. 5 metrelik balina ve kaplumbağa heykeli plastik kirliliğinden petrol sondajına kadar okyanusların karşı karşıya kaldığı tehditleri temsil etti. Aynı yerde video gösterimi de yapıldı. Videoda Türkiye'den de aralarında olduğu dünyanın her yerinden birçok kişi hükümetlere güçlü bir Küresel Okyanus Anlaşması'nın imzalanması için çağrıda bulundu.

Javier Bardem: "Dünya sizi izliyor!"

Bardem, yaptığı çağrının ardından önemli açıklamalarda bulundu: "Bu konferansta konuşulacak her şey okyanusların yaşamı ve insanlığın geleceği üzerinde derin bir etkiye sahip olacak. Delegeler Küresel Okyanus Anlaşması üzerine çalışırken, dünyanın onları izlediğini bilmeli. Bu görüşmelerin yanlış bir yönde ilerlemesine izin veremeyiz."

Okyanuslarımız tehlike altında

Aldığımız her iki nefesten birisini borçlu olduğumuz okyanuslar iklim değişikliği, aşırı avlanma, derin deniz madenciliği, petrol çalışmaları ve plastik kirliliği nedeniyle tarihte hiç olmadığı kadar büyük bir tehlike altında.

İşin daha da kötüsü, okyanusların çok büyük bölümü koruma altında değil ve sömürüye açık durumda. Bilim insanları sucul yaşamı korumak ve iklim değişikliğinin etkilerini azaltmak için 2030 yılına kadar okyanuslarımızın en az üçte birinin okyanus koruma alanları kapsamına alınması gerektiğini söylüyor.

BM'de bu ay yapılacak olan toplantı yasal olarak bağlayıcı Küresel Okyanus Anlaşması'nın kabul edilmesi için düzenlenen dördüncü toplantının üçüncüsü. Son toplantının 2020 yılının Nisan ayında yapılması planlanıyor.

Sargasso Denizi'ndeki plastik kirliliği canlı yaşamını tehdit ediyor

Greenpeace'ten bilim insanları bebek kaplumbağalara ve diğer canlılara yuva olan Kuzey Atlantik Okyanusu'ndaki Sargasso Denizi'nde yüksek oranda mikroplastik tespit etti.

Greenpeace ekibi Sargasso Denizi'nden alınan bir örnekte 1,298 mikroplastik parçacığa rastladı, bu oran Büyük Pasifik Çöp Girdabı'ndaki seviyenin de üstünde. Sargasso Denizi, kara kaynaklı plastik kirliliğinin biriktiği beş okyanus girdabından biri.

Greenpeace'in "Okyanusları Korumak" kampanyası kapsamında Esperanza gemisinde yapılan bu araştırma bu kirliliğin tek kullanımlık plastik şişelerden ve plastik ambalajlardan kaynaklandığını ortaya koydu.

Greenpeace İspanya Plastik Kampanya Sorumlusu ve deniz biyoloğu Celia Ojeda konuyla ilgili yaptığı açıklamada bölgedeki plastik tehdidinin altını çizdi: "Buradaki güzel masmavi sular inanılmaz derecede saf görünüyor ama yaptığımız araştırma farklı bir hikaye anlatıyor. Topladığımız örnekler bize deniz yüzeyindeki mikroplastiklerin yoğunluğu hakkında çok önemli bilgiler veriyor. Korkunç bir haber ancak şu ana kadar bulduğumuz mikroplastik miktarının geçen sene Büyük Pasifik Çöp Girdabı'nda yaptığımız araştırmayla benzer olduğunu, hatta bazı durumlarda onu bile aştığını söyleyebiliriz. Kaplumbağalar, yılan balıkları ve diğer yaban hayatı Sargasso Denizi'ni bir yuva olarak kullanıyor ancak bu güvenli bölge şimdi plastik tehdidi altında."

Sargasso Denizi bilimsel keşif gezisine öncülük eden Greenpeace ABD Kıdemli Okyanus Kampanyacısı Arlo Hemphill ise şöyle konuştu: "Yeni bir okyanus anlaşma-

sı olmadan, Sargasso Denizi gibi özel okyanus alanlarını korumanın yolu yok. Bu anlaşma bu gibi alanları korumamızı sağlayarak, okyanusları aşırı avlanma tehdidinden ve gemi trafiğinin etkisinden kurtaracak ve plastik kriziyle daha iyi başa çıkabilmelerini sağlayacak."

2030 yılına kadar...

Deniz yaşamını korumak ve iklim değişikliğinin etkilerini azaltmak için 2030 yılına kadar okyanuslarımızın en az üçte birinin okyanus koruma alanları kapsamına alınması gerekiyor. Birleşmiş Milletler'de kabul edilecek güçlü bir Küresel Okyanus Anlaşması, okyanusların korunmasını sağlayabilir.

BM'de bu ay yapılacak olan toplantı yasal olarak bağlayıcı Küresel Okyanus Anlaşması'nın kabul edilmesi için düzenlenen dört toplantının üçüncüsü. Son toplantının 2020 yılının Nisan ayında yapılması planlanıyor.

Ormansızlaşma küresel ısınmanın hızını artırıyor

Çevre bilimciler ve biyologlar ormanların küresel ısınma ile mücadelede önemli bir rol oynadığını sürekli dile getiriyor. Peki ama ormanlar dünya iklimi için niye bu kadar önemli? Bu kritik sorunun cevabını The University of York Çevre Fakültesi'nden Araştırmacı Ergün Bey veriyor.

Ağaçlar fidan oldukları dönemden ölene kadar fotosentez yolu ile atmosferdeki karbondioksiti çeker ve atmosfere oksijen salarlar. Hepimizin bildiği gibi atmosferdeki karbondioksit oranı kullandığımız fosil yakıtlar nedeniyle hızla artıyor. Daha az ağaç ve ormanlık alan yol açtığımız karbondioksit miktarının daha da artması, dolayısıyla küresel ısınmanın hızlanması anlamına gelir. Orman yangınları ise küresel ısınma için bir gaz pedalıdır. Düşünün ki ormanlar yıllarca büyürken içlerinde karbondioksit depolarlar. Fakat ağaçlar yandıkları zaman yıllarca çektikleri karbondioksitin hepsini saatler içinde atmosfere geri salarlar. Salınan bu karbondioksit gazları yine küresel ısınmayı hızlandırır. Dahası orman yangınlarından sonra bitki örtüsünün ortadan kalkması nedeniyle o

bölgede karbondioksit çekimi tamamen durur.

Ormansızlaşan alanlar ayrıca ilkbahar ve yaz aylarında gündüzleri lokal ısınmaya neden olur. Normalde bir bölgede orman varken, güneşten gelen ışınlar ağaçların yoğun yapraklarına çarpar ve dolayısıyla kara yüzeyini ısıtamaz. Ormanları kaybettiğimizde bu lokal serinletme özelliğini de kaybederiz.

Siyasilerin sadece fidan ekimine değil, ormanların korunmasına da daha fazla önem vermesi gerekiyor. Ormanların sadece ağaçlardan ibaret olmadığını unutmamalıyız. Ormanlar içlerinde geniş bir biyoçeşitlilik barındırır. İnsanların ektiği fidanlarla bu çeşitliliği geri kazanmak mümkün değildir.

© Victor Moriyama / Greenpeace

Amazon ormanları alevler içinde!

2019, orman yangınları açısından dünyanın gördüğü en kötü yıllardan biri oldu. Ocak - Ağustos ayları arasında Amazon'da çıkan yangın sayısı geçen yılın aynı dönemine göre %145 oranında arttı. Greenpeace, Amazon'daki çeşitli noktaları havadan görüntüleyerek yangınların ve ormansızlaşmanın neden olduğu yıkımın boyutunu gözler önüne serdi. Hal böyleyken, dünyayı iklim değişikliğine karşı koruyan ormanlarımızın yanmasına sessiz kalamayız. İçinde bulunduğumuz iklim krizinin daha da kötüye gitmesine izin veremeyiz.

© Victor Moriyama / Greenpeace

Hemen şimdi “PLASTİK” yaz, 2322’ye gönder.
Sen de kampanyamıza katıl!

PLASTİK KİRLİLİĞİNE DUR DE!

Her yıl yaklaşık 12 milyon ton plastik, denizlerimize karışıyor ve bu plastiklerin doğada çözünmeleri yüzlerce yıl alıyor. Her yıl binlerce deniz kaplumbağası ve başka deniz canlıları, plastik parçalarını yutarak veya bu parçalara dolanarak hayatlarını kaybediyor. İmza kampanyasına katıl, plastik kirliliğine karşı birlikte neler yapabileceğimizi anlatmak için seni arayalım.

Plastik
yaz
2322’ye
gönder

GREENPEACE

Kampanya katılım SMS bedeli Türk Telekom, Turkcell ve Vodafone için SMS başına KDV ve OIV dahil 0,65 TL’dir. Operatörler kısa mesaj birim fiyatlarında meydana gelecek değişiklikleri aboneye yansıtma hakkını saklı tutar. Dergi aboneliği hakkında bilgi vermek için destekçi ilişkileri ekibimiz sizi en kısa zamanda arayacaktır.